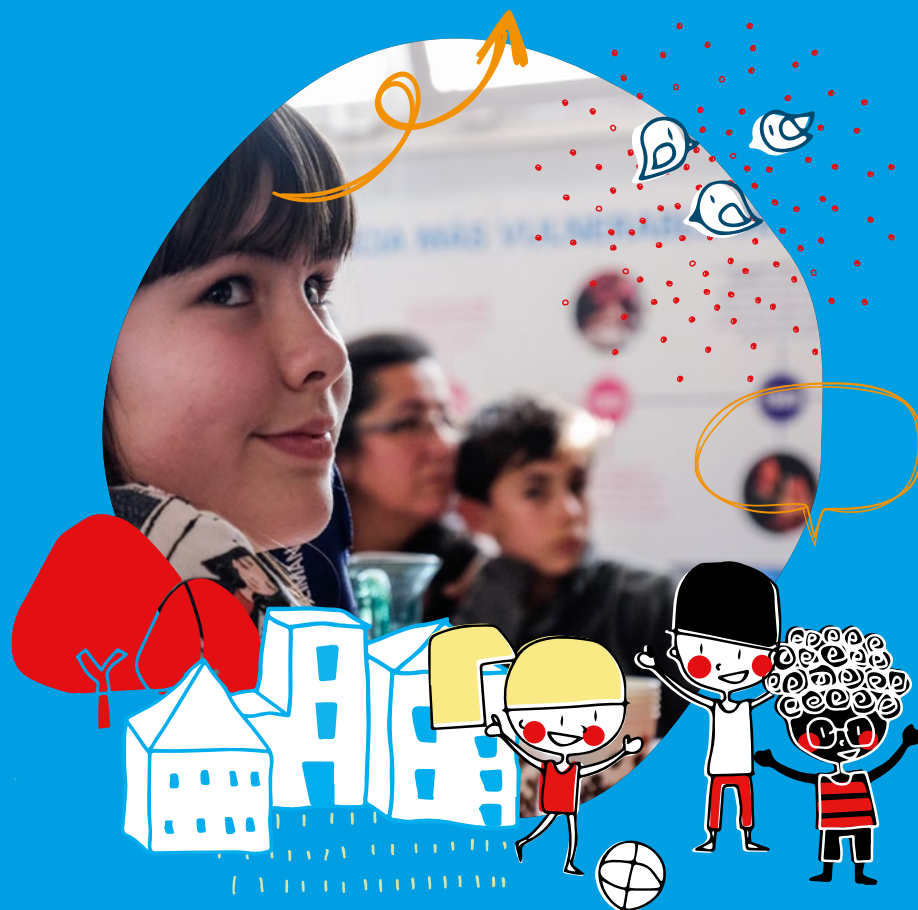

Bases de la IX Convocatòria del Reconeixement Ciutats Amigues de la Infància

Convocatòria
2019-2020

Ciudades
Amigas
de la Infancia

Child
Friendly
Cities
Initiative

1a Edició

Setembre de 2019

© UNICEF COMITÉ ESPAÑOL
www.ciudadesamigas.org

Edició en català

UNICEF Comitè Catalunya
Ciutats Amigues de la Infància

Traducció al català

Violeta Roca i Font

Edita

UNICEF COMITÉ ESPANYOL
Direcció de polítiques d'infància i sensibilització
Àrea de polítiques locals i participació
Carrer Mauricio Legendre 36. 28046. Madrid

Autoria

UNICEF COMITÉ ESPANYOL

Disseny i maquetació

Grupo Cooperativo Tangente

Aliats

Tots els drets sobre aquesta publicació i els documents que l'acompanyen (annexos i recursos) pertanyen a la Fundació UNICEF Comitè Espanyol. Qualsevol extracte pot reproduir-se amb la deguda autorització. Contactar amb: ciudadesamigas@unicef.es

Abreviatures, sigles i glossari

CFCI	Iniciativa Internacional de Ciutats Amigues de la Infància liderada per UNICEF.
Infant i adolescent	Persona menor de 18 anys d'edat.
CDI	Convenció sobre els Drets de l'Infant.
Govern local	Organisme administratiu d'una zona geogràfica com ara una ciutat, un poble, una mancomunitat, una diputació, consell insular o capítol insular.
ODS	Objectius de Desenvolupament Sostenible.
PLIA	Pla Local d'Infància i Adolescència.
OPIA	Òrgan de Participació Infantil i Adolescent.
Enfocament de drets d'infància	Marc conceptual que ha de servir d'orientació per a les instàncies normatives, de planificació i legislatives a l'hora de vetllar especialment per la promoció i la protecció dels drets de la infància (de 0 fins a 18 anys). L'enfocament basat en els drets humans pretén que quan es formulin les polítiques i els programes de desenvolupament, l'objectiu principal haurà de ser la realització dels drets humans. Es tracta de respectar, protegir i fer efectius els drets, per al cas que ens afecta, d'infància. Perquè siguin efectius cal facilitar-los i posar-hi els mitjans.
Transparència i rendició de comptes	La transparència és l'actuació pública de flux efectiu d'informació, o el procés en què la informació és elaborada de manera segura, comprensible i oportuna, de manera que esdevé un instrument fiable per a la rendició de comptes de cara a la ciutadania. Rendició de comptes prové de l'anglosaxó accountability i engloba la realització d'accions que han d'ajudar la ciutadania a avaluar la capacitat de l'entitat per complir amb els seus compromisos i obligacions.

Índex

Presentació

— 8

Convocatòria per al reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància 2019-2020

— 10

Sobre UNICEF

— 12

Què és la Iniciativa Ciutats Amigues de la Infància?

— 14

L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible

— 18

Requisits per obtenir el reconeixement com a Ciutat Amiga de la Infància

— 20

Criteris de valoració de les candidatures

— 30

Compromisos del govern local i d'UNICEF Comitè Espanyol després de l'obtenció del reconeixement

— 34

Llista d'annexos

— 38

Llista de recursos orientatius i de consulta

— 39

Presentació

**Ciutats Amigues
de la Infància:** una
aposta clau per promoure
l'enfocament de drets
d'infància en l'àmbit local

“Els Estats Part han de respectar els drets enunciats en la present Convenció i n’han d’assegurar l’aplicació a cada infant subjecte a la seva jurisdicció, sense cap distinció, independentment de la raça, el color, el sexe, l’idioma, la religió, l’opinió política o d’altre mena, l’origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, els impediments físics, el naixement o qualsevol altra condició de l’infant, dels seus pares o els seus representants legals”.

— (Article 2. Convenció sobre els Drets de l’Infant)

La Convenció sobre els Drets de l’Infant (CDI) es ratifica el 1990 i [entra en vigor el 5 de gener de 1991](#) a l’Estat Espanyol. A partir d’aquest moment, l’Estat, en tots els seus nivells de govern, es compromet a adoptar totes les mesures administratives, legislatives i de qualsevol altra mena necessàries per garantir el ple compliment dels drets dels infants que viuen al seu territori (article 4 de la CDI).

En aquest marc, UNICEF Comitè Espanyol promou la Iniciativa Ciutats Amigues de la Infància a Espanya, com a estratègia mitjançant la qual impulsa el compromís dels governs locals amb **el compliment dels drets dels infants i adolescents**, tal com s’estableix en la Convenció sobre els Drets de l’Infant.

El reconeixement **Ciutat Amiga de la Infància** posa en valor l’esforç dels governs locals per incorporar la infància i adolescència al centre de l’agenda política i social. Alhora, obliga a considerar els nens i nenes com a protagonistes d’aquestes agendes, a escoltar-los i a dur a terme les accions necessàries per fer realitat les decisions preses per ells en els seus espais de participació infantil i adolescent.

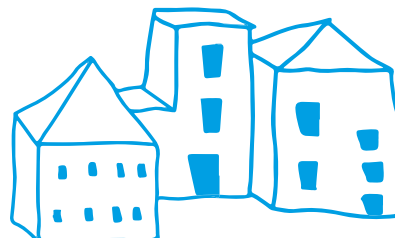
Ser **Ciutat Amiga de la Infància** no només implica un compromís polític, sinó també implementar accions i mesures concretes, dotades de recursos, en els quals s’estableixen metes que milloren el benestar de la infància i de l’adolescència en el curt, mitjà i llarg termini. És el començament d’un procés d’aprenentatge i transformació cap a la implementació de polítiques que tenen un impacte real en la seva vida. És construir, en col·laboració amb aliats i amb els infants, una ciutat o localitat on els seus drets es facin patents i veritables. Tot això, posant el focus en els més vulnerables, amb el compromís de no deixar cap nen o nena enrere, oferint a cada infant les mateixes oportunitats per desenvolupar tot el seu potencial.

En aquesta nova edició, la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància vol fer un pas més cap a la qualitat de les polítiques locals d’infància implementades, i esdevenir una eina de gestió d’informació que faciliti als governs locals el seguiment i mesurament de les seves accions a favor de la infància.

— Àrea de Polítiques Locals d’Infància i Participació UNICEF Comitè Espanyol

Convocatòria per al reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància 2019-2020

Cada dos anys UNICEF Comitè Espanyol obre una convocatòria a fi de reconèixer els governs locals que poden demostrar el seu compromís amb els drets de la infància i adolescència de la seva localitat.

Aquest reconeixement té una **vigència de quatre anys** i implica que el govern local compleix amb els requisits establerts en les bases que es presenten en aquest document i assumeix una sèrie de compromisos mitjançant la signatura d'un conveni; entre ells, lliurar un informe intermedi al cap de dos anys, en què comunica els avenços en la implementació del seu pla local d'infància i adolescència (PLIA).

Finalitzats els quatre anys, el govern local que vulgui conservar el reconeixement ha de presentar-se novament a la convocatòria **per renovar-lo**.

Fins avui, la iniciativa té presència en totes les comunitats autònomes, a l'Estat espanyol, i compta [277 governs locals reconeguts](#), on resideix aproximadament el 42% dels infants i adolescents que viuen a Espanya.

Aquest document plasma les bases de la IX edició de la convocatòria per al reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància, assenyalant les dates, instruccions, informació i documentació que un govern local ha de presentar per obtenir per primera vegada, o renovar, el reconeixement com a Ciutat Amiga de la Infància. El document ve acompanyat per una sèrie d'**Annexos**, que serveixen de suport per emplenar la informació sol·licitada en aquesta convocatòria; és a dir, documentació que forma part de les bases esmentades.

Finalment els candidats poden trobar una [llista de recursos](#); és a dir, algunes orientacions o guies sobre els diferents aspectes que un govern local ha de tenir en compte per presentar-se a aquesta convocatòria. Aquests recursos no pretenen ser directrius, sinó documents inspiradors i d'ajuda.

Sobre UNICEF

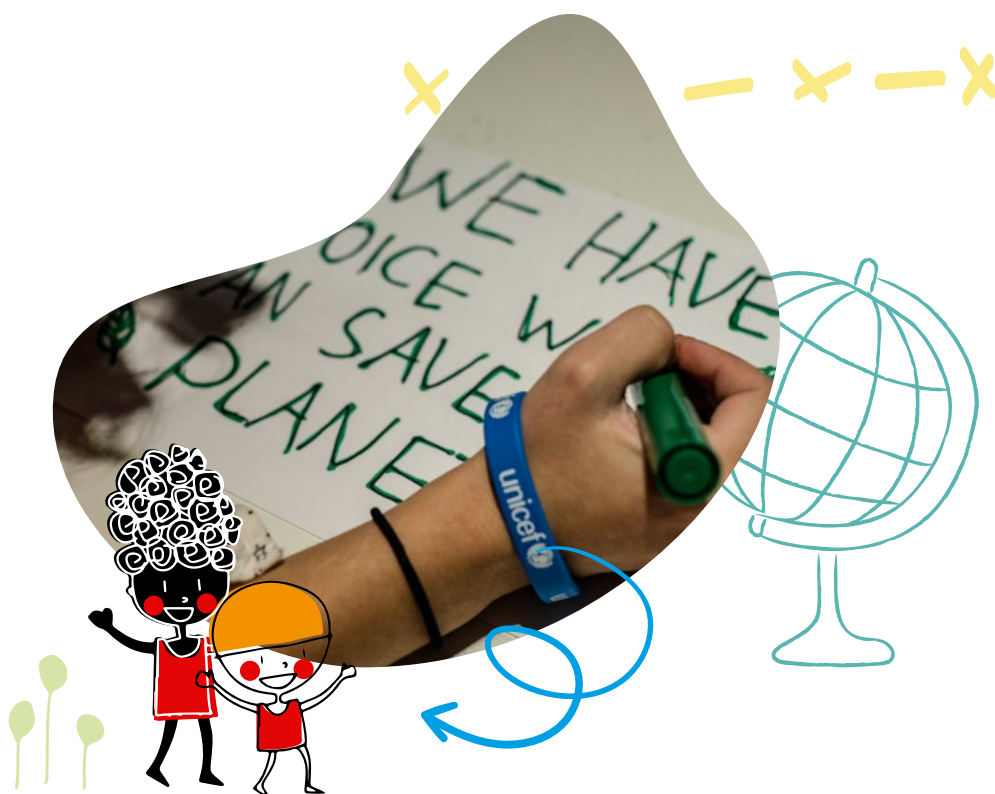
UNICEF, el Fons de Nacions Unides per a la Infància, fa més de 73 anys que defensa els drets de la infància.

Va ser creat el 1946, amb l'objectiu d'atendre les necessitats dels infants a Europa després de la Segona Guerra Mundial. Des del començament, la seva missió ha estat treballar per la infància sense cap distinció i situar la protecció dels seus drets per damunt de qualsevol interès.

[UNICEF Comitè Espanyol](#) es va crear el 1961 i actualment som un dels 36 Comitès Nacionals que contribueixen al treball del Fons de Nacions Unides per a la Infància arreu del món.

L'objectiu del Comitè Espanyol d'UNICEF és millorar la vida dels infants dins i fora de les fronteres de l'Estat. Per fer-ho contribuïm a donar suport als programes en defensa dels drets de la infància que duu a terme UNICEF internacionalment. A més, a [Espanya](#) la tasca va encaminada a promoure i defensar els drets dels infants que viuen al nostre país. Per fer-ho duem a terme tres tipus d'accions:

- + Les que tenen a veure amb la **incidència política** basada en el treball d'anàlisi i investigació sobre polítiques públiques i la situació de la infància.
- + Aquelles centrades en l'**educació sobre drets d'infància** i la ciutadania global.
- + Les que busquen promoure la Convenció sobre els Drets de l'Infant en l'**àmbit local**, per mitjà de la Iniciativa Ciutats Amigues de la Infància.

Estem presents a les 17 comunitats autònomes de l'Estat espanyol, per mitjà dels nostres comitès autonòmics.

El marc de la nostra feina és la [Convenció sobre els Drets de l'Infant \(CDI\)](#), el tractat internacional més ratificat del món .

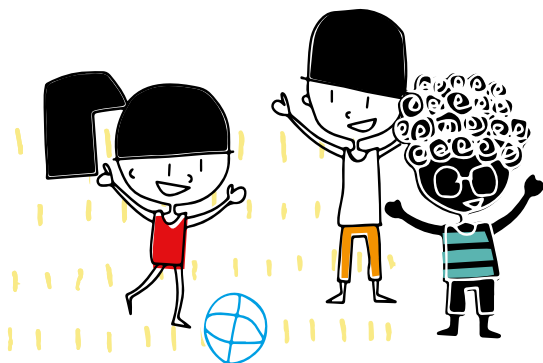
A més, tot el nostre treball està alineat amb l'[Agenda de Desenvolupament Sostenible \(Agenda 2030\)](#) i en contribueix a la consecució, així com també al progrés promès en la [Carta de les Nacions Unides](#).

En cadascuna de les nostres actuacions adoptem un enfocament basat en el cicle de vida, que reconeix la importància particular del desenvolupament de la primera infància i l'adolescència. Els programes d'UNICEF se centren en els nens i nenes més vulnerables, inclosos els que viuen en contextos fràgils, els que tenen alguna discapacitat, els afectats per la ràpida urbanització o els afectats per la degradació del medi ambient.

¹ Espanya va ratificar el 1990 aquesta Convenció, tal com es recull al BOE núm. 313, de 31 de desembre de l'any esmentat.

Què és la Iniciativa Ciutats Amigues de la Infància?

Ciutats Amigues de la Infància (CFCI per les seves sigles en anglès) és una iniciativa internacional liderada per UNICEF que dona suport als governs locals en el seu rol de garant dels drets dels infants en l'àmbit local, en el marc de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant.

La iniciativa es va posar en marxa el 1996 per part d'UNICEF i ONU-Hàbitat amb la finalitat de dur a terme la resolució aprovada durant la segona Conferència de les Nacions Unides sobre els Assentaments Humans ([Hàbitat II](#)), l'objectiu de la qual és fer que les ciutats siguin llocs habitables per a tothom. Aquesta Conferència de les Nacions Unides va declarar que el **benestar dels infants és el principal indicador d'un hàbitat saludable, una societat democràtica i de bon govern.**

Actualment aquesta iniciativa té presència en més de [40 països arreu del món](#).

La iniciativa Ciutats Amigues de la Infància té com a **visió que tot infant i adolescent gaudeixi de la seva infància i joventut i desenvolupi tot el seu potencial mitjançant la realització igualitària dels seus drets a les seves ciutats i comunitats.** Amb la finalitat de fer realitat aquesta visió, els governs locals i els seus socis identifiquen les seves metes (resultats) dins de les cinc esferes d'objectius generals, definits en el [Marc per a l'Acció de la iniciativa](#).

A Espanya aquesta iniciativa s'està implementant des de 2001, i es desenvolupa sota el lideratge d'UNICEF Comitè Espanyol en aliança amb:

El Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social (MSCBS)

La Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP)

L'Institut Universitari de Necessitats i Drets de la Infància i Adolescència (IUNDIA)

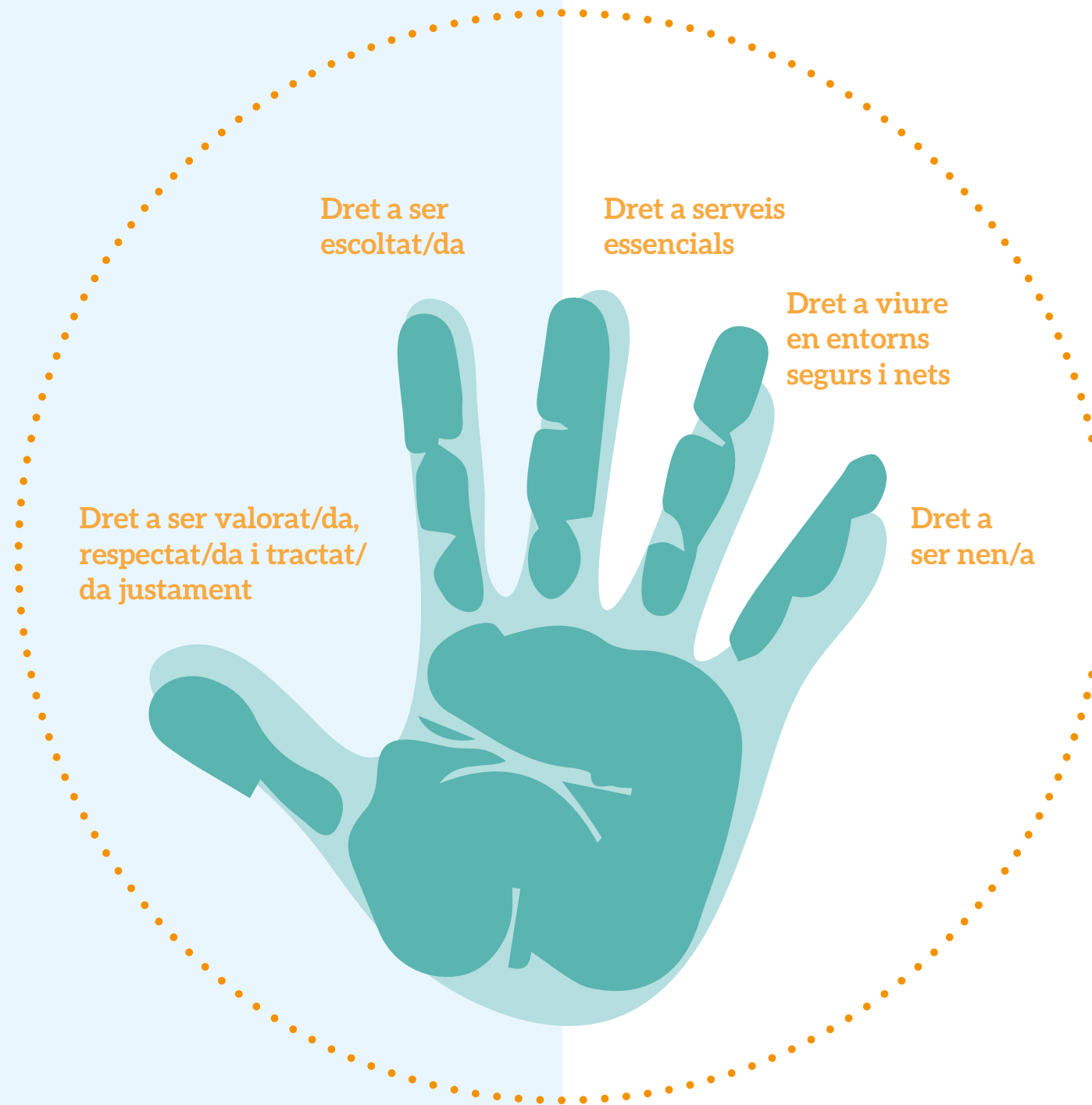
Les quatre entitats constitueixen la **Secretaria Permanent del Programa**, òrgan que defineix l'estratègia estatal i pren la decisió final sobre els governs locals reconeguts com a Ciutats Amigues de la Infància a Espanya. L'àrea de polítiques locals d'infància i participació d'UNICEF Comitè Espanyol constitueix, a més, la **Secretaria Tècnica de la Iniciativa**.

Aquests cinc objectius generals són²:

1. Cada infant i adolescent és **valorat, respectat i tractat justament** dins de les seves comunitats;
2. **Les veus, necessitats i prioritats de cada infant s'escolten** i es tenen en compte en les normatives i polítiques públiques, en els pressupostos i en totes les decisions que els afecten;
3. Tots els infants tenen accés a **serveis essencials de qualitat³**;
4. Tots els infants **viuen en entorns segurs i nets⁴**;
5. Tots els infants tenen l'**oportunitat de gaudir** de la vida familiar, el joc i l'oci⁵.

L'objectiu a llarg termini de la iniciativa és garantir resultats sostenibles per als infants i adolescents, i el compromís dels governs locals de treballar, juntament amb els seus aliats, per assolir els cinc objectius esmentats anteriorment.

Formar part de la iniciativa de Ciutats Amigues de la Infància implica un procés d'aprenentatge i millora continuus. En aquest sentit, la iniciativa no pretén necessàriament comprendre els cinc objectius durant els primers quatre anys d'obtenció del reconeixement, sinó demostrar uns resultats sòlids i progressius, i ampliar l'abast dels objectius sobre els que es treballa els anys següents.

Aquests objectius serveixen per garantir que una Ciutat Amiga de la Infància compleix els paràmetres fonamentals de la iniciativa:

1. **Resultats demostrables**, basats en dades, per a la infància en diverses àrees d'objectius per tal de garantir un enfocament global dels drets de la infància;
2. **La participació significativa i inclusiva** dels infants i adolescents;
3. Compromís demostrable per **erradicar la discriminació** contra els infants i adolescents en les polítiques i les accions del govern local que forma part de la iniciativa.

² En el document Recursos 1 es podrà trobar un desenvolupament més extens en aquest sentit.

³ Inclou atenció mèdica, educació, suport nutricional, desenvolupament i educació de la primera infància, justícia i suport a la família.

⁴ Inclou la protecció contra l'explotació, violència i abús, accés a aigua neta, sanejament i higiene, disseny urbà segur i amb perspectiva de les necessitats de la infància, mobilitat i lliure de la contaminació i residus.

⁵ Inclou activitats socials i culturals, i llocs segurs per reunir-se amb els amics i jugar.

L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'Agenda de Desenvolupament Sostenible 2030, adoptada el 2015 per 193 països, estableix 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) que els països, independentment del seu nivell de renda i desenvolupament humà, es comprometen a aconseguir per al 2030, tenint en compte totes les persones i fent-ho d'una manera sostenible i amb equitat.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) promouen els drets de la infància i representen una oportunitat per protegir tots els infants sota la consigna de no deixar ningú enrere. Per això, els ODS esdevenen també una conjuntura propícia per transformar les polítiques dels governs locals, ja que els ofereix un marc unificador per als esforços que realitzen els diferents nivells de govern, així com també amb altres països i la comunitat internacional en general.

Garantir el benestar de la infància és una condició essencial per complir l'Agenda 2030. I fer realitat els ODS és una aposta per un model social i polític que posa en el centre els infants, especialment els més vulnerables.

La Iniciativa Ciutats Amigues de la Infància està estretament alineada amb els ODS i pretén donar suport als governs locals en la implementació de l'Agenda 2030, abordant de manera integral els problemes relacionats amb el benestar dels infants i adolescents i les famílies en l'àmbit local.

El vincle entre la iniciativa de Ciutats Amigues de la Infància i l'Agenda 2030, per tant, no és només el reflex dels objectius dels ODS, sinó també el fet de posar el focus en el desenvolupament local.

Requisits per obtenir el reconeixement com a Ciutat Amiga de la Infància

Els requisits de la convocatòria, aplicables tant a noves candidatures com a **renovacions**, són els següents:

- + Ser un govern local, ajuntament, mancomunitat, capítol insular, consell insular o un altre dins del sistema de l'administració local de l'Estat espanyol i sol·licitar a UNICEF Comitè Espanyol l'obtenció del reconeixement, realitzant el corresponent [registre](#).
- + Disposar d'un **òrgan de participació infantil i adolescent** actiu, promogut i reconegut pel govern local i amb el seu suport abans del 29 de febrer 2020, que hagi iniciat la seva activitat, com a mínim, durant la tardor de 2019. [El document Recursos 2 conté una explicació més detallada de la seva constitució i funcionament.](#)
- + Haver portat a ple municipal (o instància aplicable d'acord al règim local del candidat) la sol·licitud de participació —carta d'interès— en aquesta convocatòria i haver aconseguit la majoria suficient per a la seva aprovació. Aquesta aprovació no pot ser anterior al 2019. Model disponible a l'[Annex 3](#). Caldrà aportar aquest document de manera telemàtica abans del 29 de febrer de 2020.
- + Disposar d'un mecanisme de coordinació interna, que tingui com a objectiu fer transversal la política d'infància dins del govern local. [El document Recursos 3 conté una explicació més detallada de la seva constitució i funcionament.](#) Ha d'estar constituït i en funcionament abans del 29 de febrer de 2020.

La Maria ens explica com dinamitzen la participació infantil i adolescent a Avilés.

[Coneix la seva experiència!](#)

Per obtenir el reconeixement com a Ciutat Amiga de la Infància, per a un període de quatre anys, cal iniciar el procés amb l'emplenament de la sol·licitud de la convocatòria a través d'una plataforma online —no s'admet documentació en paper— habilitada a aquest efecte per part d'UNICEF Comitè Espanyol.

⁶ S'entén per iniciar l'activitat: reunions amb els centres educatius, elecció de representants infantils, reunions de treball amb els infants i adolescents.

⁷ S'inclou a més un suggeriment d'enquesta de satisfacció destinada a infants i adolescents pertanyents a l'òrgan de participació infantil i adolescent (OPIA).

- + Disposar d'un **diagnòstic**, elaborat de manera participativa i basat en dades, de la situació de la infància i adolescència que viu en l'àmbit geogràfic del govern local, dels recursos i serveis de què es disposa per atendre'ls, així com de tots aquells aspectes que es considerin rellevants. El diagnòstic permetrà destacar els principals desafiaments en temes d'infància i adolescència als quals s'enfronta el govern local. [El document Recursos 4 conté una explicació més detallada per elaborar-lo](#). Les entitats locals sol·licitants hauran de lliurar el document del seu diagnòstic, i informar-ne per mitjà de l'eina online de gestió de la informació abans del 30 de juny de 2020.

- + Disposar, basat en el diagnòstic assenyalat anteriorment i elaborat de manera participativa, d'un pla local d'infància i adolescència amb la seva respectiva previsió pressupostària. El pla ha d'incloure indicadors que en facilitin el seguiment de la implementació. [El document Recursos 5 conté una explicació més detallada sobre la seva elaboració](#). El termini de lliurament d'informació associada a aquest requisit en la plataforma online i pujar el pla elaborat és com a màxim fins al 30 de juny de 2020.

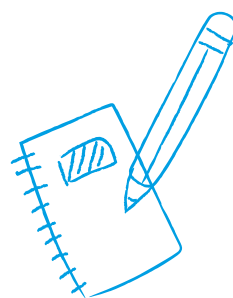
- + **Aprovar en el ple municipal** (o instància aplicable d'acord al règim local del candidat) el **pla local d'infància i adolescència del govern local**. [Model disponible en l'Annex 4](#). Data de lliurament: fins al 30 de setembre de 2020.

- + Fer un exercici de **transparència i fomentar el bon govern i la rendició de comptes**, mitjançant la publicació **permanent** a la pàgina web del govern local del diagnòstic i del pla local d'infància i adolescència, per tal que puguin ser consultats per la ciutadania i qualsevol persona o entitat interessada. La data màxima associada a aquest requisit és el 30 de setembre de 2020.

**El Capítol de
Fuerteventura es va
plantejar un repte el
2017: conèixer a fons la
realitat de la població
infantil i adolescent de
l'illa per, a partir d'aquí,
dissenyar el seu pla
d'infància.
[Així ho van fer!](#)**

En el cas dels governs locals que sol·licitin la **renovació** del seu reconeixement, als requisits anteriors s'hi ha d'afegir:

- + Haver obtingut o renovat el reconeixement en la convocatòria 2016.
- + Haver lliurat correctament el 2018 l'informe de seguiment intermedi d'avenç del seu pla local d'infància (PLIA).
- + **Mostrar els avenços assolits** per millorar el benestar de la població infantil de la seva localitat, gràcies a la implementació del seu PLIA. Aquesta informació comprèn des de l'informe intermedi fins a l'any 2018, i se'n podrà trobar el model per elaborar-lo a la secció 9.1 de l'[Annex 1](#).
- + Demostrar l'**avenç en matèria de participació infantil i adolescent**. És a dir, haurà de demostrar, mitjançant dades, que les opinions i propostes dels infants són tingudes en compte en les decisions del govern local.
- + Informar sobre el **pressupost executat** en el període anterior per tal d'implementar el seu PLIA.
- + Demostrar dinamisme en el funcionament dels mecanismes de **coordinació interna** i avenços perquè el PLIA sigui un document de referència de la política pública de totes les àrees del govern local, i aconseguir que la infància se situï al centre, i de manera transversal, de les polítiques del govern local.

Recordatori:

Tota la informació s'ha de fer arribar a UNICEF Comitè Espanyol en format electrònic, a la plataforma online que s'habilitarà a aquest efecte i emprant, per recollir la informació, l'eina de gestió d'aquella, que trobareu a l'[Annex 1](#).

En el quadre següent es resumeixen els requisits, amb els seus continguts i dates:

Requisit	Per a qui	Data màxima de lliurament	En què consisteix	On	Documentació obligatòria associada	Acció per part d'UNICEF Comitè Espanyol
Registre de la candidatura	Nous i renovacions	31 de gener de 2020	Aportar informació de contacte del govern local	www.ciudadesamigas.org	Cap	Proporcionar accés a la plataforma digital
Disposar d'un òrgan de participació infantil i adolescent (OPIA) i amb un mecanisme de coordinació interna	Nous	29 de febrer de 2020	Informar sobre la constitució i funcionament d'aquests òrgans, responent a les preguntes a l'efecte que trobareu a la secció 3 de l'eina de gestió de la informació (Annex 1).	Plataforma online	Cap	Informar de si el govern local pot continuar presentant-se a la convocatòria
	Renovacions	29 de febrer de 2020	Demostrar dinamisme de l'òrgan de participació infantil i adolescent i del mecanisme de coordinació interna. –Informar sobre els resultats obtinguts per l'OPIA, és a dir, demostrar, mitjançant dades, que les opinions i propostes dels infants són tingudes en compte en les decisions que els afecten preses pel govern local. –Informar sobre el funcionament i dinamisme del mecanisme de coordinació interna i dels seus avenços per aconseguir que totes les àrees municipals es comprometin amb el compliment dels drets de la infància. Trobareu a la secció 3 de l'eina de gestió de la informació (Annex 1), preguntes sobre aquests aspectes.	Plataforma online	Cap	Informar de si el govern local pot continuar presentant-se a la convocatòria
Disposar de suport polític per a la candidatura de Ciutat Amiga de la Infància	Nous i renovacions	29 de febrer de 2020	Dur al ple del municipi, o equivalent en altres governs locals, l'interès de sol·licitar el reconeixement per tal que hi sigui aprovat. Pujar a la plataforma digital un certificat que acrediti tot l'anterior (models disponibles a l'Annex 3 d'aquest document).	Plataforma online	Certificat d'aprovació de la moció referent a la candidatura degudament signada per la persona que exerceix la secretaria del ple municipal (o equivalent per al govern local)	Informar de si el govern local pot continuar presentant-se a la convocatòria
Realitzar un diagnòstic sobre la situació de la infància i l'adolescència que viu en l'àmbit geogràfic del govern local	Nous i renovacions	Màxim fins al 30 de juny de 2020	Analitzar la situació de la infància i l'adolescència amb especial atenció a la infància més vulnerable, així com els recursos i accions duts a terme en favor seu per part del govern local. Aquesta informació haurà d'estar basada en dades (indicadors). S'ofereix una bateria d'indicadors que pot ser utilitzada en la secció 6 de l'eina de gestió de la informació (Annex 1).	Plataforma online	Document diagnòstic	Valoració de la informació aportada

Requisit	Per a qui	Data màxima de lliurament	En què consisteix	On	Documentació obligatòria associada	Acció per part d'UNICEF Comitè Espanyol
Dissenyar una estratègia a llarg termini (entre 3 i 6 anys) amb la previsió de pressupost corresponent, per atendre els principals desafiaments als quals s'enfronta la infància i adolescència de la localitat, és a dir, el pla local d'infància i adolescència	Nous i renovacions	Màxim fins al 30 de juny de 2020	Establir els objectius, metes, mesures, accions, responsables, sistema de seguiment i recursos que permetran que el govern local transformi positivament la vida de la infància i l'adolescència que viu al seu àmbit geogràfic. Per mesurar l'avenç de les seves metes i/o objectius (assoliments) el govern local podrà emprar la bateria d'indicadors que trobarà a la secció 6 de l'eina de gestió de la informació (Annex 1). A més d'aquests indicadors el govern local pot, i se'l convida a fer-ho, emprar tots els indicadors que contribueixin a un seguiment i avaluació millors de les mesures previstes.	Plataforma on line	Document pla local d'infància i adolescència	Valoració de la informació aportada
	Renovacions	Màxim fins al 30 de juny de 2020	A més del que s'indica per als nous, les renovacions han de: Informar sobre la implementació del PLIA anterior i els resultats assolits. Es recomana fer servir els indicadors que formaven part del sistema de seguiment d'aquest. Aquesta informació comprèn des de l'informe intermedi fins a l'any 2018, i es pot trobar el model per informar-ne a la secció 9 de l'Annex 1 (pregunta 9.1). Informar sobre el pressupost executat en el període anterior per tal d'implementar el seu PLIA.	Plataforma on line	Document pla local d'infància i adolescència	Valoració de la informació aportada
Aprovació en ple del pla local d'infància i adolescència amb el suport dels diferents grups polítics representats al govern local	Nous i renovacions	30 de setembre de 2020	Certificat de la persona que exerceix la secretaria del govern local conforme s'ha efectuat aquesta aprovació, amb menció expressa als resultats de la votació. Hi ha un model de la moció que s'ha de dur al ple municipal (o equivalent d'altre govern local) i de la certificació associada a l'Annex 4 d'aquestes bases.	Plataforma on line	Certificat d'aprovació en ple del PLIA degudament signat per la persona que exerceix la secretaria del ple municipal (o equivalent per al govern local)	Proposta tècnica d'aprovació per elevar a la Secretaria Permanent de Ciutats Amigues de la Infància
Realitzar un exercici de transparència i fomentar el bon govern i la rendició de comptes	Nous i renovacions	Màxim fins al 30 de setembre de 2020	Posar a disposició de la ciutadania el diagnòstic i el pla local d'infància i adolescència. Al final de l'eina de gestió de la informació hi ha una pregunta en què es podrà incloure l'adreça d'internet (url), que haurà d'estar disponible de manera permanent.	Plataforma on line	Cap	Informar de si el govern local pot continuar presentant-se a la convocatòria

A més dels requisits assenyalats anteriorment, la iniciativa tindrà en compte els aspectes següents:

- + Que el govern local pugui **demostrar un compromís real amb la promoció, el respecte, la protecció i la garantia dels drets de la infància que viu en l'àmbit geogràfic de la seva jurisdicció**, evidenciant i assumint el compromís d'actuar sobre els principals desafiaments i necessitats d'infants i adolescents, promovent i facilitant la formació en drets del seu personal, participant activament en espais d'intercanvi i debats sobre temes que afecten la infància i adolescència, realitzant accions que eliminin qualsevol barrera de discriminació i fomentant la sensibilització en drets i la convivència entre els seus ciutadans, entre altres.

IMPORTANT!

UNICEF Comitè Espanyol i els membres de la Secretaria Permanent poden desestimar aquelles candidatures sobre les quals hi hagi evidències que, al seu parer, posin de manifest que la política d'actuació en matèria d'infància del govern local està en contradicció clara i reiterada amb la Convenció sobre els Drets de l'Infant.

- + Que el govern local promogui i **lideri un mecanisme de coordinació amb actors externs**, que faciliti la coordinació i cooperació entre diferents administracions públiques, amb organitzacions socials, amb entitats públiques i privades, etc. per implementar accions articulades a favor de la infància i adolescència, i disposar de les aportacions d'altres actors en l'elaboració del diagnòstic i pla d'infància i adolescència. Aquest mecanisme pot construir-se des d'estructures existents o per nova creació.

Màlaga i Pasaia tenen una àmplia trajectòria a l'hora d'impulsar espais de coordinació amb agents externs.

Coneix com ho fan!

Eina de gestió de la informació de Ciutats Amigues de la Infància (Annex 1)

Aquesta eina és un sistema de recollida periòdica d'informació, basada en dades i indicadors, que permet obtenir un panorama ampli de la situació, accions, recursos i estructures dels quals disposa un govern local candidat, o reconegut, com a Ciutat Amiga de la Infància. Cadascuna d'aquestes dades està relacionada amb una o més metes dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Permetrà a cada govern local registrar informació relacionada amb els seus recursos i accions, el seu diagnòstic, pla local d'infància i adolescència, i amb els seus assoliments i la inversió realitzada.

Aquesta informació i indicadors pot ser utilitzada pel govern local per elaborar el document del diagnòstic i el PLIA (la informació es podrà descarregar en format Excel). L'eina és un instrument viu, que serà alimentada i emplenada per cadascun dels governs locals en el moment de presentar la seva candidatura al reconeixement, quan presenti el seu informe intermedi i en el moment de renovar. A més, serà accessible, per a cada govern local, durant la vigència del reconeixement. Gràcies a aquesta alimentació periòdica, el govern local podrà consultar els assoliments obtinguts al llarg del temps, veure l'evolució dels indicadors que hagi triat, descarregar informació, elaborar informes, rendir comptes sobre el compliment de les seves accions i dels ODS, entre altres. D'aquesta manera podrà conèixer l'impacte i canvi aconseguits en la vida dels infants i adolescents de la seva localitat.

NOTA

La informació i documentació s'han de lliurar a UNICEF Comitè Espanyol en castellà i exclusivament per mitjà de la plataforma online habilitada amb aquesta finalitat.

Criteris de valoració de les candidatures

UNICEF Comitè Espanyol valorarà si les candidatures tenen un enfocament de drets d'infància, a través de l'anàlisi de la informació subministrada pel govern local candidat mitjançant l'eina de gestió⁸ de la informació de Ciutats Amigues de la Infància, per fer-ho es faran servir els criteris de valoració⁹ següents:

Participació infantil i adolescent significativa, és a dir, que el govern local:

- Fomenti la seva participació com a ciutadans i ciutadanes actius i subjectes de drets, considerant el dret d'expressar la seva opinió lliurement en tots els assumptes que l'afecten, tenint-se degudament en compte les seves opinions, en funció de l'edat i maduresa de l'infant o adolescent.
- Els ofereixi informació, els escolti i tingui en compte les seves observacions i propostes i els mantingui informats del seguiment i estat d'aquestes.
- Compti amb la infància i adolescència en el disseny del diagnòstic de la realitat i en el disseny del Pla Local d'Infància i Adolescència.
- Assigni un pressupost destinat a l'òrgan de participació infantil i adolescent.
- **Renovacions:** realitzar una adequada rendició de comptes als infants de les seves aportacions.

Resultats demostrables en la realització dels drets de la infància que viu a la localitat:

- Que el govern local disposi d'un sistema de seguiment de la política d'infància basada en indicadors.
- Que el govern local dissenyi un sistema mitjançant el qual pugui rendir comptes dels avenços en la seva política local en els objectius definits per la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància. És a dir, que el govern local pugui informar sobre la situació, actuacions i resultats dels objectius plantejats per la iniciativa, mitjançant un sistema d'indicadors reflectits en el seu diagnòstic i recollits en el seu PLIA. A l'eina online de recollida i gestió de la informació, el govern local candidat trobarà una bateria d'indicadors, entre els quals podrà seleccionar els que s'ajustin a la seva realitat ([estan disponibles a la secció 6 de l'Annex 1](#))¹⁰.
- Que els governs locals que **renoven** el reconeixement demostrin els resultats aconseguits, mitjançant indicadors o, si en manquen, mitjançant altres evidències, dels objectius establerts en el seu pla d'infància.

⁸ UNICEF Comitè Espanyol proporcionarà accés a aquesta plataforma digital a cadascun dels governs locals candidats.

⁹ L'avaluació es basa en una "combinació de fets i valors (principis, atributs o qualitats que es consideren intrínsecament bones, desitjables, importants i d'utilitat general, per exemple «ser just amb tothom») per calibrar el mèrit d'una intervenció (és a dir, d'un programa o una política. [Peersman, Greet. Criteris d'avaluació. Centre d'Investigacions Innocenti d'UNICEF. Fons de les Nacions Unides per a la Infància \(UNICEF\), setembre de 2014.](#)

¹⁰ El govern local podrà, si no troba els indicadors que s'ajustin a la seva realitat, sol·licitar a UNICEF Comitè Espanyol la creació d'altres de diferents. Aquesta acció es fa a la plataforma online.

Que el govern local tingui present un **enfocament d'equitat** en les accions desenvolupades i planificades. És a dir, que posi el focus en els nens, nenes i adolescents més vulnerables, per tal de no deixar-los enrere. Això s'analitzarà considerant que:

- La recollida de dades sobre la situació de la infància i l'adolescència permeti identificar els infants i adolescents més vulnerables, bé pel seu lloc d'origen, pertinença a grup o minoria ètnica, pel seu sexe, per la seva orientació sexual o identitat de gènere, la seva situació socioeconòmica o perquè presenta alguna discapacitat.
- Les seves mesures i accions prioritzin especialment aquesta infància i adolescència més vulnerables.
- Disposi d'un sistema d'ajudes, descomptes en preus d'accés a activitats o d'altres, en què es prioritzi la població infantil en situació o risc de vulnerabilitat.
- Disposi de mesures i accions per combatre el racisme, la xenofòbia, el masclisme o qualsevol discriminació contra un col·lectiu específic inclòs en el dels infants i adolescents que viuen dins del seu govern local.

Governança i assignació de recursos amb enfocament d'infància, per a la qual cosa s'analitzarà que en el govern local:

- Hi hagi un espai consolidat i real de coordinació i transversalització de la política d'infància.
- El diagnòstic de situació i el pla local d'infància i adolescència hagin estat dissenyats de manera participativa, tant per part d'actors dins del govern local, com per part d'entitats socials, AMPA o altres, i sempre considerant la infància com un actor clau en el procés d'identificació dels desafiaments, en el disseny de l'estratègia i en la priorització d'accions.
- Dediqui un pressupost suficient a la implementació de les accions previstes en la política d'infància.
- Enforteixi les capacitats del seu personal, tant polític com tècnic, en temàtiques relacionades amb drets d'infància.
- Analitzi i modifiqui, si és necessari, les ordenances i altres normatives, plans o projectes de la seva competència, per tal que aquestes incorporin l'enfocament dels drets d'infància.
- Hi hagi mecanismes per a la generació d'aliances locals, la rendició de comptes i la transparència per a l'execució dels plans, mesures i accions de la política local d'infància.

Per poder analitzar la informació requerida, tenint en compte els criteris esmentats anteriorment, UNICEF Comitè Espanyol utilitzarà la informació proporcionada per cada govern local candidat per mitjà de l'eina de gestió de la informació ([Annex 1 d' aquestes bases](#)).

Adicionalment, es tindrà en compte un nombre d'indicadors, de la secció 6 de l'eina ([Annex 1](#)), sobre els quals el govern local reporti la informació, i es recomana que aquests recullin, en la mesura del possible, els 5 objectius de la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància.

El nombre d'indicadors varia en funció de la seva grandària, per habitants, i de si són candidats nous o de renovació del reconeixement. Aquest nombre queda establert de la manera següent:

Tipus de candidat	Menys de 20 mil habitants	Entre 20 i 50 mil habitants	Entre 50 i 100 mil habitants	Entre 100 i 500 mil habitants	Més de 500 mil habitants
Nous	10	15	20	25	30
Renovacions	15	20	25	40	50

Visites d'avaluació. Durant tot el període d'avaluació de la convocatòria, UNICEF Comitè Espanyol podrà fer una visita al govern local candidat, per poder valorar-ne de primera mà la candidatura, conèixer de manera directa els seus òrgans de participació i coordinació i les accions dutes a terme pel govern local a favor de la infància i l'adolescència. En cas que es produeixi, el cost d'aquesta visita serà assumit pel govern local candidat. UNICEF Comitè Espanyol contactarà amb l'antelació suficient amb el govern local objecte de visita, per coordinar adequadament aquesta acció.

Aclariments. En cas que UNICEF Comitè Espanyol ho consideri necessari, podrà sol·licitar als governs locals candidats, nous o renovacions, més informació sobre les dades i documents rebuts.

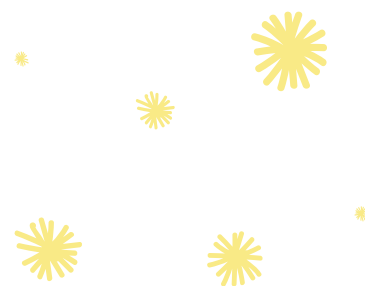
Compromisos del govern local i d'UNICEF Comitè Espanyol després de l'obtenció del reconeixement

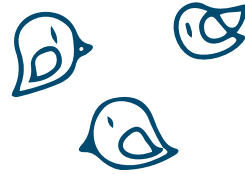
Des d'UNICEF Comitè Espanyol notificarem de manera pública el resultat de la convocatòria, posant a la disposició de tots els interessats l'acta de resolució de la Secretaria Permanent. Posteriorment, es convidarà els governs locals guardonats per primera vegada a un acte de lliurament d'àmbit estatal. En el cas de les **renovacions**, cada Comitè Autonòmic informará els guardonats de les accions públiques que cal realitzar.

De la concessió del reconeixement es deriven una sèrie de responsabilitats, que, en el cas dels governs locals, seran les següents:

1. Signar un conveni de col·laboració amb UNICEF Comitè Espanyol, d'acord amb el model que trobareu a l'**Annex 2**. Aquesta signatura s'ha d'efectuar en un termini màxim de 6 mesos des de la data de concessió, determinada per l'acta de resolució de la convocatòria per part de la Secretaria Permanent de Ciutats Amigues de la Infància. La durada serà igual al període de vigència del reconeixement, és a dir, 4 anys.
2. Implementar la seva política local d'infància i adolescència, amb enfocaments de drets d'infància, participació, no-discriminació i equitat, per tal d'aconseguir **canvis mesurables, basats en dades i sostinguts en el temps. L'objectiu final és millorar la situació de la infància que viu a la localitat.**
3. Amb un enfocament de **transparència i rendició de comptes**, el govern local haurà de publicar de manera permanent al seu web els documents vinculats a aquesta convocatòria, és a dir, el diagnòstic i el PLIA, així com informació referida a l'existència i funcionament de l'òrgan de participació infantil i adolescent i dels espais de coordinació.
4. Elaborar i lliurar un informe intermedi, al cap de dos anys de l'obtenció del reconeixement, a través de la plataforma online.

Per la seva banda, UNICEF Comitè Espanyol es compromet a:

- Fer difusió pública en els seus canals del reconeixement atorgat.
- Establir els canals adequats per oferir acompanyament durant el període de vigència del reconeixement.
- Oferir al govern local informació, formació, foment del treball en xarxa, entre altres, amb la finalitat d'enfortir el seu treball des d'un enfocament de drets d'infància.
- Aportar metodologies i formació i promoure la realització d'esdeveniments regionals i estatals de participació infantil i adolescent.

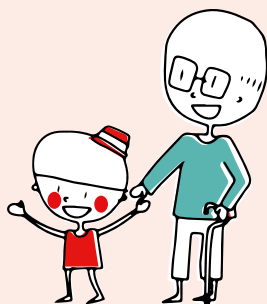
Al llarg de tot el període de vigència del reconeixement, UNICEF Comitè Espanyol, bé per mitjà del personal a la Seu (és a dir, la Secretaria Tècnica de Ciutats Amigues de la Infància), o mitjançant els seus representants en els diferents comitès autonòmics, podrà realitzar **visites de seguiment** quan ho consideri necessari, o a partir d'una sol·licitud del govern local mateix.

Així mateix, UNICEF Comitè Espanyol, juntament amb els membres de la Secretaria Permanent, es reserven el dret a **retirar el reconeixement de manera unilateral** si, al seu parer, el govern local està incomplint la seva responsabilitat de garant davant la violació d'algun dels drets de la infància recollits en la Convenció sobre els Drets de l'Infant.

Llista d'annexos

- + **Annex 1:** Eina de gestió de la informació per a les Ciutats Amigues de la Infància.
- + **Annex 2:** Model de Conveni.
- + **Annex 3:** Model de moció i certificat de sol·licitud per presentar-se a la convocatòria.
- + **Annex 4:** Model de moció i certificat d'aprovació del Pla Local d'Infància i Adolescència.

Llista de recursos orientatius i de consulta:

- + **Recurs 1:** Objectius de Ciutats Amigues de la Infància i la Convenció sobre els Drets de l'Infant.
- + **Recurs 2.1:** Orientacions per establir, desenvolupar i consolidar l'òrgan de participació infantil i adolescent.
- + **Recurs 2.2:** Model d'enquesta de satisfacció destinada a infants i adolescents pertanyents a l'òrgan de participació infantil i adolescent (OPIA).
- + **Recurs 3:** Orientacions per establir el mecanisme de coordinació interna.
- + **Recurs 4:** Orientacions per elaborar el diagnòstic.
- + **Recurs 5:** Orientacions per elaborar el pla local d'infància i adolescència.

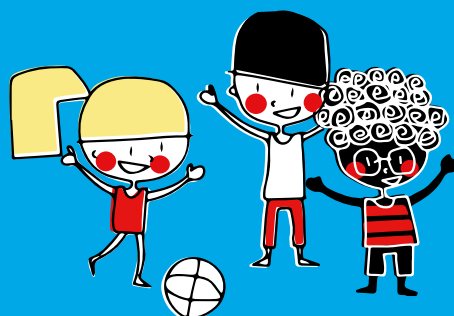
Crèdits

Il·lustracions	Papanautas - Myriam Díaz del Campo
Portada	@Plataforma de Infancia-UNICEF Comité Español/2018/Hugo Palotto
Pàgines 3	@Plataforma de Infancia-UNICEF Comité Español/2019/Alba Lajarin.
Pàgina 5, 30 y 41	@UNICEF Comité Español/2019
Pàgina 8	@UNICEF Comité Español/2018/Pensar Consulting
Pàgina 10, 18	@UNICEF Comité Español/2018/Pensar Consulting
Pàgines 13, 14 y 20	@UNICEF Comité Español/2019/Hugo Palotto
Pàgina 6, 34 y 37	@UNICEF Comité Español-Plataforma Infancia/2018/Pedro Timón- Pensar

*“Tenim moltes propostes i idees
per fer i que poden solucionar
molts dels problemes que afecten
el nostre dia a dia”*

(Consell d'Infància i Adolescència
de San Javier, Múrcia) .

www.ciudadesamigas.org

Aliats:

